

A nyugati szél és a kaméleonok forradalma

A külföldön élő magyarság hathatós közreműködésével – mert a káoszban, a „köztársasági nagycirkuszban” nem maradhat semmi titokban – kiszivárgott a hír: Antall József kormánya, helyesebben: szakminisztériuma megszegni készül az úgynevezett frekvenciamoratóriumot. Elsőként (sőt egyetlenként) a külföldi rádió-, tv-társaságok közül engedélyt kívánnak adni a müncheni Szabad Európa Rádió magyar osztályának, hogy hivatalos rádióállomásként hazánk határain belül sugározza adásait. Azt hiszem, senki előtt nem titok, hogy milyen szoros szálak fűzik össze Ribánszky Lászlót (a müncheni igazgatót) és Antall Józsefet. Az MDF és a SZER összefonódása éppen ennek a személyes barátságnak vagy mondjuk úgy: cinkosságnak logikus következménye. Az erkölcsben nincs alku. Az emigráció – amely ugyanúgy megvívta évtizedeken át tartó harcát a diktatúrával, mint az otthoni ellenzék – most a „győzelem” után értetlenül áll egy sor (számára) megmagyarázhatatlan jelenség előtt. Sokan azt várták – írhatom: vártuk, hogy az 1956-ban elkezdődött forradalmat 1989-ben befejezzük, majd azt követően megindul egy egészséges folyamat Magyarországon. A messze tájakra üldözöttek hazatérnek, béke lesz és reménykedés, új haza épül a kifosztott, lerombolt helyére – hogy a nemzetet hivatott, tiszta erkölcsű emberek vezetik majd. Voltak ilyen álmok. Ezek azután kétséggé szelídültek, a kétség türelmetlenségbe csapott át, mára pedig elmondhatjuk: az emigrációs magyarság – a Nyugati Szél – bár még nem viharos erővel, de tépi, szaggatja a hazugság-plakáterdőt, elsöpri a délibábot. Hírek, tudósítások jelennek meg értesítőkből, lapokban Bécestől New Yorkig, melyek az egykor volt ellenállók köreiből óvatosságra intenek.

*

Demszky Gábor Budapest főpolgármestere – a „Charmeur” – nem kedvence a határon túli magyarságnak. Az ellenszenvet nem csupán annak köszönheti, hogy igen ízetlen szerepet játszott (hadd ne mondjam: tréfát) az úgynevezett Demokratikus Ellenzék legendájának megalkotásában. Világszerte ismert tény ugyanis, hogy a Demokratikus Ellenzéknek nevezett organizáció a pártállam utolsó évtizedében Baloldali Ellenzék néven tevékenykedett, de visszatetszést keltett az a mód is, ahogy szűk körű csoportja (a „Beszélő” gárdája) önmagát jutalmazta meg ellenállói tevékenységükért.

Hogyan is állt ellen Demszky Gábor és baráti-cinkosi köre a diktatúrának, azon belül a magyarországi pártállamnak...?

Az Egyesült Államokban (mára már a legtöbb emigrációs központban) közismert tény: a New York Times 1985. december 1-jei számában megjelent nagyalakú fizetett hirdetésben különböző országok néhány intellektuelje tiltakozott Reagan elnök nicaraguai politikája ellen, és a kommunista behatolás meggátlását célzó törekvést egy nevezőre hozta az afganisztáni szovjet agresszióval. Aki nem emlékezne: ez volt az „El a kezekkel Nicaraguától!” korszaka, melyet éppen a kommunisták – no és persze a velük egyetértők – harsogtak, sziszegtek az „imperializmus tűzfészke” Amerika és annak elnöke felé, aki nem kívánta a vörös szomszédságot az Egyesült Államok irányába kinyúló csápjaival, szirénhangú propagandájával.

Az aláírók a marxizmus-leninizmus hithű képviselői voltak és a liberalizmus nemzetköziségének – internacionalizmusának – prominens harcosai, olyanok, mint Isabelle Allende, Daniel Ellsberg, Allen Ginsberg, Victor Gottbaum. A magyar aláírók szintén e körhöz tartozónak vallották magukat (abban az időszakban!) – mert mára már „természetesen” elfelejtették múltjukat.

Hat évvel ezelőtt Demszky Gábor, **Eörsi István**, Konrád György, Petri György, Rajk László vállalt közösséget a kommunista eszmével – még hozzá teljes mellszélességgel!

Az – hangsúlyozom – önmagában nem bűn, ha valaki kiáll a kommunisták mellett. Ez ízlés kérdése. Elfogadhatatlan viszont az, hogy ugyanezek az emberek most a demokrácia élharcosaiként tüntetnek fel magukat, akiknek oroszlánrészük volt a diktatúra megdöntésében. Én magam nem emlékszem arra, hogy ezek az urak (fél-elvtársak?) az elszakított területek kisebbségének önrendelkezési jogáért vagy a román határt a Tiszáig tolni szándékozó imperializmus ellen is felemelték volna a szavukat.

A „tettek embere” címkével rendelkező főpolgármester magától értetődő természetességgel – „Beszélő” társaival egyetemben – soha nem ismerte meg belülről a diktatúra börtöneit. Ellenkezőleg... Ők, a „demokrácia élharcosai”, az „ellenzékiek”, az átkos kommunista rendszertől szabadon kaptak világútlevelet, akár többéves kinntartózkodási engedéllyel. Véletlenül? Szándékosan? Kinti bomlasztásért vagy valami másért? Propagandáért vagy esetleg besúgásért? Ki érti ezt...? És mehettek Nyugatra, Amerikába – ilyen-olyan alapítványok révén.

Már aki éppen „soros” volt, az mehetett.

Igen, szólni kell erről is. A Soros Alapítványról.

Az Alapítvány budapesti irodájának egyik mindenhatója Vásárhelyi Miklós volt, aki nevét örökre beírta a hírhedtté vált háború utáni MAORT-per áldozatainak emlékkönyvébe – mint kommunista propagandaíró. Vásárhelyi Miklós polgári jómódban osztogathatta a kegyet akkor is – kenyerespajtásával, Forgács Pál úrral –, mikor más, azóta elfelejtett ellenzékiek börtönben sínylődtek százával-ezrével, nem egy esetben inkább az öngyilkosságot választva, mintsem a megalkuvást.

Ellenzékről írva nem hagyható figyelmen kívül a legellenzékibb kormánypárt, a Független Kisgazda párt... – Nyári magyarországi körutam egyik állomásán, Debrecenben tanúja voltam az ottani POFOSZ-nagygyűlésen elhangzottaknak. Dr Kovács Béla (FKGp) országgyűlési képviselő miután nyugtázta azokat a kósza híreket, miszerint Torgyán József és Bereczky Vilmos munkatársa volt a felosztatott BM III/III. ügyosztályának, még hozzátette: az Országgyűlés képviselői között minimum 40-45 olyan személy található, akiket szoros szálak fűztek a gyászos emlékü intézményhez. Kijelentette: egyre nő azoknak a száma, akik már nem is kérik, de egyenesen követelik új választások kiírását 1992-re.

A POFOSZ-nagygyűléssel egyidejűleg ugyanebben a városban zajlott le egy másik összejövetel is, az SZDSZ megyei tanácskozása, hol a hírek szerint elkezdődött a vég: az ellenzéki szabaddemokraták pártszakadása.

Az apróbb ellenzékiet se hagyjuk ki.

Hornyák Tibor bajtárs – a volt ecseri piaci ószeres, aki jégre vitte a Magyar Függetlenségi Pártot, majd később permanenssé vált szervezési kedvében létrehozta az Ötvenhatosok Szövetségét – a tagság akaratából kénytelen volt megválni elnöki tisztségétől. A szorgalmas újságolvasók emlékezhetnek rá, hogy ez a különben – családja körében – derék nyugdíjas írt

levelet Mihail Gorbacsovnak és ajánlotta fel neki az Ötvenhatosok Szövetsége tiszteletbeli tagságát.

S hogy kiábrándító portrém kerek legyen – nem hagyhatom ki az ellenzék fellegváraként aposztrofált Jurta Színházat sem. (Hosszú évek után oda is elmentem...) Az még hagyján, hogy Romhányi úrék önmagukat „Jókilátás Kisszövetkezet”-ként titulálják – szívük joga –, de a mintegy öt szövetséget, pártformációt egyesítő, a szövetségeket táblákon feltüntető színház bejárata felett ott ékeskedik a felirat: „SZÍNÉSZBEJÁRÓ”... – tálcán kínált fogódzó mindazoknak, akik a Jurta jelenlegi urait mindig is életművészeknek tekintették.

Azt, hogy szövetségük (szövetkezetük) az ellenük folydogáló per tükrében kinek és miért jókilátás – nos, ezt Olvasóinkra bízom.

Kiss Tamás (Düsseldorf)